

PhDr. Jan B. Uhlíř, Ph.D.

Pozice: vědecko-výzkumná a publikační spolupráce

E-mail: jbuhlir@volny.cz

Kancelář: 23250

Studium historie jsem absolvoval na FF UK v roce 1998, postgraduální studium, jehož součástí byl půlroční pobyt na Humboldtově univerzitě v Berlíně, jsem ukončil v roce 2005. Pracoval jsem v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR a Vojenském historickém ústavu Praha. V současné době jsem vedoucím Oddělení Vzdělavatelského odboru ČOS a vědeckým spolupracovníkem Památníku německého odboje. Jsem rovněž znalcem v oboru sociální vědy, odvětví politologie se specializací nacismus, fašismus, neonacismus, neofašismus, Třetí říše, Protektorát Čechy a Morava a druhá světová válka. Těžiště mého odborného zájmu představuje Protektorát Čechy a Morava, především pak domácí protinacistický odboj. V několika posledních letech se zaměřuji na primární archivní výzkum občanů Československa popravených na centrálních popravistiích nacistického Německa. Na HÚ FF UHK vyučuji od ZS 2023.

Vyučované předměty:

- Seminář k dějinám 19. století E (PSSDE)
- Seminář k dějinám 20. století E (PSSME)

Badatelský profil – odborné zaměření

- dějiny NSDAP
- Mnichovská krize a zánik tzv. První republiky
- politické a hospodářské dějiny tzv. Druhé republiky
- Protektorát Čechy a Morava se zaměřením na odboj a kolaboraci
- Občané Československa popravení na centrálních popravistiích Třetí říše
- dějiny Třetí říše se zaměřením na územní expanzi v letech II. světové války
- protinacistický odboj ve Třetí říši

Výběr z publikací:

Monografie

- Sokol proti totalitě 1938–1952, Praha 2001 (spoluautor M. Waic)

- Ve stínu říšské orlice. Protektorát Čechy a Morava, odboj a kolaborace, Praha 2002
- Praha ve stínu hákového kříže, Praha 2005 (spoluautor J. Kaplan)
- Protektorát Čechy a Morava v obrazech, Praha 2007
- Od Mnichova k protektorátu, Praha 2009 (spoluautor M. Burian)
- Bomby na Prahu. Nálety z roku 1945 objektivem Stanislava Maršála, Praha 2011
- Karl H. Frank 1939–1946. Obrazový životopis kata českého národa, Praha 2016
- Protektorát Čechy a Morava 1939–1942. Srdce Třetí říše, Praha 2017
- Sokol za protektorátu. Organizovaná rezistence ČOS, Praha 2018
- Die toten von Plötzensee, Berlin 2023 (spoluautoři J. Albert, P. Behrens, C. von der Heiden, A. Herbst, M. Hofmann, T. Lucht, A. Paltian, Ch. Sandow, D. Schulle, S. Steinbach, U. Stiepani, J. Tuchel)
- Die Blutnächte von Plötzensee 1943, Berlin 2023 (spoluautoři P. Behrens, A. Paltian, J. Tuchel)
- Die tschechischen Opfer von Plötzensee, Berlin 2023 (spoluautoři P. Behrens, A. Paltian, J. Tuchel)

Odborný tisk

- Claus von Stauffenberg a 20. červenec 1944. In: Historický obzor č. 4, s. 85 – 91 (duben 1994)
- Operace Overlord – návrat do Francie. In: Historický obzor č. 6, s. 127 – 130 (červen 1994)
- Jan Uher. In: Historický obzor č. 12, s. 282 – 283 (prosinec 1994)
- Vladimír Krajina – vědec a politik. In: Historický obzor č. 1, s. 16 – 20 (leden 1995)
- Vojenskopolitické aspekty Pražského povstání. In: Historický obzor č. 9 – 10, s. 228 – 234, část I. (září – říjen 1995)
- Vojenskopolitické aspekty Pražského povstání. In: Historický obzor č. 11 – 12, s. 271 – 275, část II. (listopad – prosinec 1995)
- Tragický osud třetího prezidenta. In: Historie a vojenství č. 6, s. 178 – 180 (prosinec 1995)
- Zamyšlení nad životem a dílem Doc. PhDr. Tomáše Pasáka, CSc. In: Historie a vojenství č. 1, s. 124 – 129 (leden 1996)
- Obžalovaní z Norimberka. In: Historický obzor č. 9 – 10, s. 194 – 200 (září – říjen 1996)
- K pokusu o dokumentaci německo-českých vztahů v období 1933 – 1945. In: Historie a vojenství č. 4, s. 188 – 191 (srpen 1996)
- 20. červenec 1944 v německé a české historiografii. In: Historie a vojenství č. 5, s. 44 – 69 (říjen 1996)
- X. všesokolský slet 1938 a podíl sokolstva na zápase na obranu republiky. In: Historie a vojenství č. 4, s. 47 – 70 (srpen 1997)
- Národní demokrat Ladislav Rašín. In: Historický obzor č. 9 – 10, s. 219 – 222, část I. (září – říjen 1998)
- Národní demokrat Ladislav Rašín. In: Historický obzor č. 11 – 12, s. 258 – 265, část II. (listopad – prosinec 1998)
- 15. březen 1939. Počátek okupace na stránkách českého tisku. In: Historický obzor č. 3 – 4, s. 70 – 76 (březen – duben 1999)
- O co jsme přišli po Mnichovu. In: Historický obzor č. 9 – 10, s. 221 – 225 (září – říjen 1999)

- Křížová cesta Emila Háchy. In: Historický obzor č. 11 – 12, s. 275 – 276 (listopad – prosinec 1999)
- Zemský národní výbor. Jeho místo v rámci první rezistenční garnitury. In: Dějiny a současnost č. 1, s. 26 – 30 (leden – únor 2000)
- Nerovný zápas. Berlín a rozklad Malé dohody. In: Historický obzor č. 3 – 4, s. 90 – 91 (březen – duben 2000)
- Compiègne 1940. In: Historický obzor č. 5 – 6, s. 130 – 134 (květen – červen 2000)
- 20. červenec 1944 v českém protektorátním tisku. In: Moderní dějiny č. 8, str. 83 – 104 (prosinec 2000)
- Charles de Gaulle ve světle svých válečných pamětí. In: Historický obzor č. 1 – 2, s. 29 – 37 (leden – únor 2001)
- Sokolská odbojová organizace Jindra. Závěrečná zpráva gestapa. In: Soudobé dějiny č. 4, s. 791 – 811 (prosinec 2001)
- Osud ministerského předsedy. In: Historický obzor č. 7 – 8, s. 146 – 152 (červenec – srpen 2002)
- Ve stínu říšské orlice. Protektorát Čechy a Morava, odboj a kolaborace 1939 – 1945. In: Historický obzor č. 9 – 10, s. 231 – 235, ukázka (září – říjen 2002)
- Druhá republika. Stát, který nikdo nechtěl. In: Historický obzor č. 5 – 6 (květen – červen 2003), s. 123 – 135
- Valkýra. Dozvuky pokusu o státní převrat z 20. července 1944 v Protektorátu Čechy a Morava. In: Historie a vojenství, č. 4, s. 50 – 65 (prosinec 2005)
- Wolfsschanze. In: Historie a vojenství č. 4, s. 123 – 125 (prosinec 2005)
- Zánik desantu ANTIMONY. In: Historie a vojenství, č. 1, s. 53 – 60 (únor 2006)
- Prag 27. Mai 1945 10,35 Uhr. Das Heydrich Attentat. Přelomová výstava Vojenského historického ústavu v Německém technickém muzeu v Berlíně. In: Historie a vojenství č. 1, s. 108 – 111 (únor 2006)
- Evropská velkoměsta za 2. světové války. In: Historie a vojenství č. 1, s. 124 (únor 2006)
- Emanuel Moravec. Český nacionální socialista. In: Historie a vojenství, č. 2, s. 25 – 39 (červen 2006)
- Emanuel Moravec. Český nacionální socialista. In: Historie a vojenství, č. 3, s. 49 – 63 (září 2006)
- Chlebičková aféra. Poslední odbojový čin ministerského předsedy Aloise Eliáše. In: Historie a vojenství č. 4, s. 37 – 48 (listopad 2006)
- Památník německého odboje. In: Historie a vojenství č. 1, s. 127 – 129 (březen 2007)
- Vzpomínka na doc. PhDr. Borise Uhra, CSc. K nedožitým 85. narozeninám. In: Pedagogika č. 3, s. 296 – 299 (září 2008)
- Mnichovská dohoda. Otazníky kolem originálů? In: Historie a vojenství č. 4, s. 87 – 91 (listopad 2008)
- 15. březen 1939. In: Historický obzor č. 3 – 4, s. 50 – 57 (březen 2009)
- Pozůstalost po fotografu Stanislavu Maršalovi. In: Historie a vojenství č. 1, s. 105 – 108 (březen 2009)
- Od Mnichova k protektorátu. In: Historie a vojenství č. 1, s. 114 (březen 2009)
- Jan Kuklík (1940–2009). In: Historie a vojenství č. 4, s. 137 – 139 (listopad 2009)
- Fotoalbum Jana Kubiše (I. část). In: Historie a vojenství č. 1, s. 112 – 124 (srpen 2010) (spoluautor M. Burian)

- Fotoalbum Jana Kubiše (II. část). In: Historie a vojenství č. 2, s. 124 – 133 (září 2010) (spoluautor M. Burian)
- Fotoalbum Jana Kubiše (III. část). In: Historie a vojenství č. 3, s. 110 – 119 (říjen 2010) (spoluautor M. Burian)
- Fotoalbum Jana Kubiše (IV. část). In: Historie a vojenství č. 4, s. 102 – 111 (říjen 2010) (spoluautor M. Burian)
- Z pozůstalosti Jiřího Osolsobě. In: Historie a vojenství č. 3, s. 118 – 119 (červenec 2011)
- Nové fotografie a dokumenty k náletům na Prahu v roce 1945. In: Historie a vojenství č. 1, s. 112 – 113 (březen 2012)
- Poslední hodiny gen. Aloise Eliáše. In: Historie a vojenství č. 2, s. 123 (červen 2012)
- Konzervace motáků pplk. Josefa Mašína. In: Historie a vojenství č. 3, s. 108 – 111 (spoluautoři M. Ďurovič a B. Bartl; září 2012)
- K 80. narozeninám profesora Roberta Kvačka. In: Historie a vojenství č. 4, s. 115 – 116 (listopad 2012)

Sborníky

- Profesor Jan Uher a jeho činnost v Sokole. In: Prof Jan Uher 1891 – 1942, Praha 1992, ed. T. Pasák s. 19 – 21
- Prof. Jan Uher a počátky moravské protinacistické rezistence. In: Sokol, jeho vznik, vývoj a význam, Praha 1998, ed. M. Waic, s. 35 – 40
- Student jako partner. In: Filosofie, výchova, hodnoty. Sborník k významnému životnímu jubileu prof. PhDr. Jaroslavy Peškové, CSc., Praha 1999, ed. S. Dorotíková, J. Kořa, P. Lipertová, s. 5 – 6
- Profesor Jan Uher – sokolský ideolog a odbojář. In: Sokol, učitelstvo a vznik ČSR, Přerov 1998, ed. F. Hýbl, s. 46 – 49
- Život a smrt Masarykova knihovníka. In: Naším jubilantkám. Sborník příspěvků k počtě životního jubilea Věry Beránkové, prom. hist., PhDr. Dagmar Culkové a PhDr. Marie Liškové, Praha 2000, ed. A. Pazderová, J. Kahuda, s. 248 – 251
- Vladimír J. Krajina. Poslední představitel ÚVODu a jeho zatčení. In: Pocta profesoru Janu Kuklíkovi, Praha 2000, ed. J. B. Uhlíř, s. 195 – 204
- V otcových šlépějích – Boris Uher a Sokol. In: J. Cach, J. B. Čapek, B. Uher a další představitelé dějin české a slovenské pedagogiky 2. poloviny 20. století, Přerov 2004, ed. F. Hýbl, s. 35 – 39
- Ministerský předseda Alois Eliáš. In: Generál Alois Eliáš (1890 – 1942), Praha 2006, ed. Úřad vlády ČR a Vojenský historický ústav Praha, s. 12 – 17
- Das „Heydrich-Attentat“ in Prag, 1942. In: Deutschland Archiv – Drittes Reich Dokumente, Braunschweig 2006, 3 s.
- Das „Protektorat Böhmen und Mähren“, 1939 – 1945 In: Deutschland Archiv – Drittes Reich Dokumente, Braunschweig 2006, 3 s.
- Edvard Beneš – druhá emigrace. In: Mnichov 1939. Sedmdesát let poté, Praha 2008, ed. J. Dejmek a M. Loužek, s. 173 – 182
- Třicátý listopad 1938. In: Emil Hácha. Před 70 lety zvolen třetím prezidentem ČSR, Praha 2008, ed. J. Rubín, J. Tomeš, s. 35 – 37
- Spolupráce Emila Háchy s Jiřím Havelkou a Aloisem Eliášem. In: Emil Hácha. Před 70 lety zvolen třetím prezidentem ČSR, Praha 2008, ed. J. Rubín, J. Tomeš, s. 93 – 99
- Emanuel Moravec 1939 – 1945. In: Okupace, kolaborace, retribuice, Praha 2010, ed. I. Pejšoch, J. Plachý a kol., s. 134 – 138

- Ženu statečnou kdo nalezne? In: Psáno do oblak, Praha 2012, ed. J. Hasil, M. Hrdlička, s. 113 – 118
- Občané Československa popravení v Berlíně-Plötzensee. In: Sborník Archivu bezpečnostních složek, roč. 19/2021, s. 255 – 305